
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Наставни смјер / Општи смјер		

Назив предмета	ЕКОЛОГИЈА ЧОВЈЕКА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
1Ц13ЕОС647	обавезни	VII и VIII	2+2 ; 2+2	9
Наставници	др Смиљана Параш, ванредни професор и ма Маја Шибаревић, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
нема условљености	-

Циљеви изучавања предмета:
<ul style="list-style-type: none"> - упознавање студената о утицају биотичких и абиотичких фактора у формирању карактеристика човјека и демографске структуре, - критичка оцјена студената о утицају људи на животну средину и степена еколошке свијести људи и - аналитичко планирање еколошких аспеката људске дјелатности у будућности у односу на промјене животне средине

Исходи учења (стечена знања):
Након успјешно реализованих предиспитних и испитних обавеза студент је оспособљен да оцјени утицај и значај животне средине на раст, развиће и здравствено стање како индивидуе, тако и људских популација, као и утицај и значај људске дјелатности на животну средину и биодиверзитет.

Садржај предмета:
Предавања: <ol style="list-style-type: none"> 1. Поријекло човјека; Еколошки аспекти настанка и развоја човјека; Врсте Hominidae; Карактеристике заједница и расе рода Homo; 2. Природа и човјек кроз вријеме; Историја демографског развића свјетског становништва; 3. Демографски развој: културна, пољопривредна, индустријска и научна револуција; 4. Биолошки детерминизам у друштвеној пракси; 5. Дан планете Земље; Подјела тема за семинарске радове студената; 6. Глобални еколошки трендови кроз вријеме; Фактори животне средине човјека; 7. Постојеће законске еколошке регулативе на нивоу БиХ у циљу очувања животне средине; 8. Колоквијум 1; 9. Различитост народа који насељавају планету Земљу; 10. Еколошка свијест народа наше планете кроз вријеме; 11. Однос човјека и животне средине; Климатске промјене; 12. Посета студената фабрици са рециклажним системом отпадних материја; 13. Биодиверзитет и човјек; 14. Живот планете Земље; 15. Организовање јавног еколошког догађаја за ученике основних и средњих школа; Едукација младих о еколошким принципима живота; 16. Утицај стила живота људи на екологију; 17. Грађевинарство и животна средина кроз вријеме; Градови; Цивилизације; 18. Мегапројекти; 19. Технолошка достигнућа двадесет и првог вијека; 20. Рециклирајмо градове; 21. Колоквијум 3; 22. Утицај аерозагађења на здравље људи; Промјене у атмосферском притиску и здравље; 23. Хемијске материје у земљушту; Утицај загађења земљишта отпадом на људе; 24. Посјета студената фабрикама са рециклажним системима; 25. Загађивачи свих облика у води; Загађене воде мијењају здравље људи; 26. Еколошке болести људи; Исхрана и здравље; 27. Екологија модерних градова; 28. Еколошке стратегије за будућност; Глобални еколошки пројекти и покрети; 29. Адаптације, одрживи развој и еколошки патенти за будућност. 30. Организовање јавног еколошког догађаја за презентацију семинарских радова студената; Вјежбе:

1. Увод и упознавање са циљевима вежби; Кратак осврт на развој људског друштва и еколошке факторе који су до тога довели;
2. Велике сеобе народа Африке, Европе и Азије;
3. Развој насељености и просторни распоред становништва на Земљи;
4. Анализа статистичких показатеља наталитета и фертилитета;
5. Анализа статистичких показатеља морталитета и морбидитета;
6. Природно и механичко кретање становништва;
7. Узрасна структура становништва;
8. Популациона политика и контрола – перспективе и прогнозе;
9. Посјета Музеју Републике Српске са анализом презентованих знања;
10. Колоквијум 2;
11. Народи Сјеверне и Централне Азије;
12. Народи Индијског подконтинента;
13. Народи Далеког истока;
14. Народи Аустралије и Океаније;
15. Народи Сјеверне Америке;
16. Народи Средње и Јужне Америке;
17. Европски народи 1;
18. Европски народи 2;
19. Народи Блиског истока и Сјеверне Африке;
20. Подсахарска Африка;
21. Висина тијела, маса тијела, обимске и трансферзалне карактеристике код различитих хуманих популација у различитим спољашњим условима;
22. Димензије главе и лица у различитим хуманим популацијама и адаптација на услове спољашње средине. Комплексне у различитим хуманим популацијама, адаптивни значај. Адаптација на хипоксију великих висина и продужени период свјетлости и таме;
23. Колоквијум 4;
24. Начини аерозагађења; Утицај аерозагађења на биодиверзитет;
25. Пuteви загађења земљишта; Утицај загађења земљишта на биодиверзитет;
26. Посјета студената предузећу са добром праксом бриге о околини;
27. Загађење вода и здравље; Утицај загађења вода на биодиверзитет;
28. Хумано – здравствена екологија; Болести савременог човјека; Бука;
29. Еколошки значај нејонизујућег и јонизујућег зрачења;
30. Организовање јавног еколошког догађаја за ученике основних и средњих школа; Едукација младих о еколошким принципима живота;

Методe наставe и савадавање градива:

предавања, вјежбе, семинарски рад, самостални рад, теренски рад, консултације и колоквијуми

Литература:

1. Елвира Хациахметовић Јурида, Зерина Терзић (2022): *Глобална екологија с екологијом човјека*, Мит-Алекс д.о.о. Тузла.
2. Драшко Маринковић, Млађен Трифуновић (2023): *Утицај демографских процеса на мултифункционално коришћење природних ресурса, Природни ресурси у функцији развоја друштва XXI вијека*, Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука.
3. Бранислав Ђурђев, Даниела Арсеновић, Драшко Маринковић (2016): *Географија становништва*, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство и Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет
4. Драгојла Голуб (2016): *Екологија за студенте учитељског студија и предшколског васпитања*, Природно-математички факултет Универзитета у Бањој Луци.
5. Љилана Благојевић (2012): *Животна средина и здравље*, Факултет заштите на раду, Универзитет у Нишу.
6. Роберт Винстон (2007): *Човјек велика илустрирана енциклопедија*, Младинска књига Загреб.
7. Љешевевић Милутин (2009): *Урбана екологија*, Географски факултету Универзитета у Београду и Факултет за примењену екологију Футура и НБО Екоризик, Београд.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Четири колоквијума, семинарски рад, писмени и усмени дио испита

колоквијум 1	10 поена	семинарски рад	10 поена
колоквијум 2	10 поена	писмени дио испита	20 поена
колоквијум 3	10 поена	усмени дио испита	30 поена
колоквијум 4	10 поена	укупно	100 поена

Посебна назнака за предмет:

-

Име и презиме наставника који су припремили податке:

др Смиљана Параш, ванредни професор и ма Маја Шибаревевић, виши асистент